

Finanstilsynsklagenemnda

Finanstilsynsklagenemndas avgjørelse 6. juli 2026

Sak: 2025/1696

Klager: CIM AS

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Judicium DA ved advokat Duc Van Nguyen

Finanstilsynsklagenemndas medlemmer:

Jens Christian Werring-Westly, Eyvinn Rudjord Helgevold og Joar Johnsen

1 Sakens bakgrunn

- (1) CIM AS (heretter «CIM» eller «klager») representert ved Advokatfirmaet Judicium DA (heretter «Judicium») har i brev 19. september 2023 fremmet krav om dekning av sakskostnader, jf. lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36.
- (2) Bakgrunnen for kravet er at Finanstilsynet 22. november 2017 fattet vedtak overfor CIM med pålegg om stans av ulovlig virksomhet. Vedtaket ble påklaget, men klagen ble som følge av en saksbehandlingsfeil ikke behandlet av Finanstilsynet.
- (3) Finanstilsynet foretok på nytt tilsyn med CIM i februar 2023, som avdekket at selskapet, fortsatt drev ulovlig finansieringsvirksomhet. Finanstilsynet fattet nytt vedtak 3. mai 2023 med pålegg om stans av den ulovlige virksomheten. Vedtaket ble påklaget 23. mai 2023, og supplerende klagebegrunnelse ble inngitt 13. juni 2023. I klagen viste CIM blant annet til Finanstilsynets unnlattelse av å behandle den tidligere klagen, og at dette utgjorde en tilsidesettelse av klagers rett til klagebehandling etter forvaltningsloven.
- (4) Finanstilsynet opprettholdt vedtaket, og oversendte klagen til Finansdepartementet 7. september 2023. I oversendelsen la Finanstilsynet til grunn at det var en saksbehandlingsfeil at klagen på vedtaket fra 2017 ikke var behandlet, og at feilen hadde virket bestemmende på vedtakets innhold. Finanstilsynet la derfor til grunn at vedtaket fra 2017 var ugyldig, jf. forvaltningsloven § 41. Dette forhold hadde imidlertid etter Finanstilsynets oppfatning ikke betydning for vedtaket som ble fattet 3. mai 2023. Finansdepartementet tok ikke klagen på vedtaket av 3. mai 2023 til følge.
- (5) CIM gjorde deretter i brev 19. september 2023 gjeldende at Finanstilsynets konstatering av ugyldighet for vedtaket fra 2017 ga grunnlag for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36. CIM krevde dekket sakskostnader med totalt 20 384 kroner inkl. mva. Arbeidet som lå til grunn for kravet gjaldt både bistand i 2017 og bistand i 2023.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (6) Finanstilsynet fattet i brev 4. september 2025 vedtak om delvis avslag av CIMs krav på dekning av sakskostnader. Finanstilsynet tilkjente sakskostnadene knyttet til arbeidet i 2017 med 12 000 kroner inkl. mva., men avslo kravet på 8 384 kroner inkl. mva., knyttet til arbeid utført i 2023.
- (7) CIM påklagde det delvise avslaget i brev 10. september 2025. Klager fremsatte samtidig krav om avsavnsrenter på hele sakskostnadskravet. Finanstilsynet etterkom senere rentekravet bare delvis, ved å tilkjenne avsavnsrenter av de allerede tilkjente 12 000 kronene inkl. mva.
- (8) Finanstilsynet vurderte klagen, men konkluderte med at klagen ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. forvaltningsloven § 33. Finanstilsynets innstilling og sakens dokumenter ble oversendt Finanstilsynsklagenemnda 14. november 2025.
- (9) Det fremgår av innstillingen at Finanstilsynet har etterkommet kravet om avsavnsrenter på de tilkjente sakskostnadene på 12 000 kroner inkl. mva.
- (10) Klager ble gitt anledning til å kommentere Finanstilsynets innstilling, og kom med merknader i brev 27. november 2025. Klager fastholder at arbeidet som ble utført i 2023 var nødvendig for å få opphevet vedtaket fra 2017, og at vilkårene for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 første ledd er oppfylt.
- (11) Finanstilsynsklagenemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Finanstilsynsklagenemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Finanstilsynet for helt eller delvis ny behandling.

2 Anførsler

2.1 CIM AS' anførsler

- (12) CIM anfører at det i klagen på vedtaket fra 2023, i tillegg til klage på det materielle innholdet i vedtaket, også ble vist til saksbehandlingsfeil knyttet til vedtaket fra 2017. Det var disse anførselene som etter CIMs syn førte til at Finanstilsynet la til grunn at vedtaket fra 2017 var ugyldig. Dermed var arbeidet med disse anførselene i 2023 nødvendig for å få opphevet vedtaket fra 2017, og kostnader påløpt i forbindelse med disse anførselene er derfor dekningsberettiget etter forvaltningsloven § 36 første ledd.
- (13) Klager har opplyst i sakskostnadskravet at arbeidet med klagen i 2023 utgjorde 9,25 timer, hvorav omkring en tredjedel knyttet seg til anførselene om tidligere saksbehandlingsfeil fra 2017. En tredjedel av salæret på 20 325 kroner ekskl. mva. utgjør 6 707 kroner. Med tillegg av mva. utgjør denne posten 8 384 kroner.
- (14) Klager krever i tillegg avsavnsrenter av hele sakskostnadskravet, og viser til at avsavnsrenter er kapitalkostnader på lik linje med kostnader forbundet med saken.

2.2 Finanstilsynets anførsler

- (15) Finanstilsynet er ikke enig med klager i at arbeidet utført i 2023 var nødvendig for å få opphevet vedtaket fra 2017. Saksbehandlingsfeilen som førte til at vedtaket fra 2017 ble erkjent ugyldig, var utelukkende at klagen fra 2017 ikke ble behandlet av Finanstilsynet. De anførselene som ble fremmet i klagen over det nye vedtaket i 2023, knyttet seg til manglende formell kompetanse til å treffe det nye vedtaket i 2023 og til det nye vedtakets

innhold. Ingen av disse anførslene medvirket til at vedtaket fra 2017 ble opphevet. Ettersom vedtaket fra 2023 ikke ble tatt til følge, kan Finanstilsynet ikke se at vilkåret for å tilkjenne sakskostnader for arbeidet med denne klagen som ble utført i 2023, er til stede.

3 Finanstilsynsklagenemndas vurdering

(16) Det fremgår av forvaltningsloven § 36 første ledd at:

«[n]år et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

(17) Det følger av ordlyden i bestemmelsen at det er et vilkår for dekning at vedtaket har «blitt endret til gunst for en part».

(18) I denne saken har Finanstilsynet selv lagt til grunn at vedtaket fra 2017 er ugyldig etter forvaltningsloven § 41. Det følger av denne bestemmelsen at dersom saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven ikke er overholdt i behandlingen av en sak som gjelder enkeltvedtak, «er vedtaket likevel gyldig når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold».

(19) Saksbehandlingsfeilen som er begått i denne saken dreier seg, slik Finanstilsynsklagenemnda forstår det, om feil begått *etter* at vedtaket ble truffet, i klageomgangen. Etter Finanstilsynsklagenemndas vurdering, skulle ikke nødvendigvis Finanstilsynet konkludert med at vedtaket fra 2017 var ugyldig slik at vedtaket falt bort, men når det først er gjort må vedtaket anses å være endret til gunst jf. forvaltningsloven § 36 første ledd. Dette har også Finanstilsynet lagt til grunn i sitt vedtak 4. september 2025.

(20) Det følger videre av § 36 første ledd at «vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket» kan kreves dekket. Det er ikke tvilsomt at advokatutgifter er «vesentlige kostnader» som kan kreves dekket, og at kravet på 6 707 kroner ekskl. mva. er over terskelen for hva som anses vesentlig.

(21) Spørsmålet blir om kostnadene var «nødvendige» for å få kjent vedtaket fra 2017 ugyldig. Dette er med andre ord et spørsmål om de kostnader CIM har krevd dekket, er kostnader som har vært nødvendige for å avdekke feilen til Finanstilsynet.

(22) Nødvendighetsvilkåret er et skjønnsmessig kriterium, der det må vurderes konkret hvorvidt det var nødvendig å pådra seg utgiftene for at forvaltningen skulle endre det opprinnelige vedtaket. Begrensningen til nødvendige utgifter innebærer først og fremst at det må være en viss sammenheng mellom utgiftene og det forhold at vedtaket ble endret, se Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) side 102. Det kreves ikke årsakssammenheng i streng forstand mellom det arbeid som utføres og endringen. Sivilombudet har i SOM-2021-1117 punkt 2.1 uttalt at det i vurderingen skal legges vesentlig vekt på hva som fra partens eller partens advokats ståsted fremsto som rimelig og naturlig å gjennomføre av tiltak i forbindelse med klagen. Endringer som skyldes feil i saksbehandlingen ligger alltid innenfor forvaltningens kontroll, jf. HR-2021-2552-A avsnitt 56.

(23) Finanstilsynsklagenemnda legger til grunn at Finanstilsynet i forbindelse med det nye tilsynet i 2023 ble oppmerksom på at tilsynet ikke hadde behandlet CIMs klage på

vedtaket fra 2017. I klagen 23. mai 2023 og den supplerende klagebegrunnelsen 13. juni 2023 påberopte CIM uttrykkelig at den unnlatte klagebehandlingen utgjorde en saksbehandlingsfeil og at vedtaket må oppheves. Etter at disse klageskrivene ble inngitt, la Finanstilsynet i oversendelsesbrevet til Finansdepartementet 7. september 2023 til grunn at vedtaket fra 2017 var ugyldig. Finanstilsynet har anført at det var tilsynets egen oppdagelse av den unnlatte klagebehandlingen, og ikke klagers anførsler, som førte til at vedtaket ble erkjent ugyldig.

- (24) Finanstilsynsklagenemnda bemerker at det avgjørende etter nødvendighetsvilkåret ikke er om klagers arbeid rent faktisk var den utløsende årsaken til endringen, men om det fra klagers ståsted fremsto som rimelig og naturlig å gjennomføre de aktuelle tiltakene, jf. SOM-2021-1117 punkt 2.1. Klager sto overfor et nytt vedtak om stans av virksomhet og hadde ikke fått avklart status for det opprinnelige vedtaket fra 2017. Det var i en slik situasjon både rimelig og naturlig at klagers advokat gjennomgikk det tidligere vedtaket og saksdokumentene og utarbeidet klagebegrunnelse knyttet til den unnlatte klagebehandlingen. Arbeidet i 2023 har derfor vært nødvendig i forvaltningslovens forstand for å få endret vedtaket fra 2017. Dette er for øvrig arbeid som ikke ville vært nødvendig å utføre om klagen på vedtaket fra 2017 var blitt behandlet.
- (25) Det er etter dette Finanstilsynsklagenemndas vurdering at klager har krav på dekning av kostnader forbundet med arbeid i 2023 med grunnlag i forvaltningsloven § 36 første ledd.
- (26) Klager har i tillegg krevd avsavnsrenter av hele sakskostnadskravet og har med henvisning til SOMB-2004-64 anført at avsavnsrenter er kapitalkostnader på lik linje med andre kostnader forbundet med saken. Der parten har rentekostnader på grunn av lån for å finansiere rettshjelp følger det av gjeldende rett at slike kapitalkostnader er omfattet av kostnadsbegrepet, jf. SOMB-2024-64 og NOU 2019: 5 avsnitt 29.9.1. Når det gjelder avsavnsrenter er utgangspunktet at det ikke faller inn under de kostnader som kan kreves dekket etter forvaltningsloven § 36, jf. forannevnte NOU og lovavdelingens uttalelse 22. juni 2005 (2005/00536). Finanstilsynet får vurdere om det skal tilkjennes avsavnsrenter på annet grunnlag.
- (27) Det fremgår av e-post 2. juli fra klager at klager ikke var fradragsberettiget på tidspunktet for faktura fra advokat, og at klager ikke ble registrert i merverdiavgiftsregisteret før 31. desember 2023. Finanstilsynsklagenemnda legger derfor til grunn at beløpet tilkjennes inkludert merverdiavgift.

4 Avgjørelse

- (28) Finanstilsynsklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas til følge.

Avgjørelsen er enstemmig.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

